

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова Т. В. Педагогические условия валеологического саморазвития студента в процессе физического воспитания [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. / Т. В. Антонова. – Чебоксары. – 2005. – 20 с.
2. Бойко Д. В. Сучасний стан та перспективні напрямки вдосконалення фізичного виховання студентів ВНЗ України III-IV рівнів акредитації / Д. В. Бойко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. праць [за редакцією проф. С. С. Єрмакова]. – Харків : ХДАДМ (ХХПІ), 2012. – № 1. – С. 22-25.
3. Виленский М. Я. Физическая культура и здоровый образ жизни студента: уч. пос. / М. Я. Виленский, А. Г. Горшков. – М.: Гардарики, 2007. – 218 с.
4. Волошин О. Формування здоров'язбережувальних мотивацій до занять фізичними вправами у студентів вищих навчальних закладів педагогічного напрямку / Олена Волошин // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: Збірник наукових праць. – Вінниця, 2012. – Вип.14. – С. 173-178.
5. Гладощук О.Г. Педагогічні умови вдосконалення культури зміцнення здоров'я студентів в системі фізичного виховання у вищому навчальному закладі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)» / О.Г. Гладощук. – К., 2008. – С. 24.
6. Гребік О., Савчук С. Формування стійкого інтересу студентів I курсу ЛДТУ до занять із фізичного виховання та спорту / Олег Гребік, Сергій Савчук // Фізичне виховання, спорт, культура здоров'я у сучасному суспільстві: Збірник наукових праць, 2008. – Т.2. – С. 64-66.
7. Драчук А.І. Оптимізація фізичного виховання студентів вищих закладів освіти гуманітарного профілю: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту./ А.І. Драчук - ЛДІФК, Л. 2001. – 20 с
8. Іваненко Т.В. Формування позитивно ціннісного ставлення студенток університету до оздоровчої діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Спец.: 13.00.07 - теорія і методика виховання / Т.В. Іваненко. Запоріжжя. 2011. – 20 с.
9. Косинський Е.О. Фізкультурно-спортивні інтереси студентів у процесі занять фізичним вихованням / Косинський Е.О., Ходінов В.М., Хрипчук О.П., Крот А.С. // – Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. праць [за редакцією проф. С. С. Єрмакова]. – Харків : ХДАДМ (ХХПІ), 2013. – № 8. – С. 46–50.
10. Костогриз-Куликова Н. В. Фактори формування спортивних інтересів у студентів ВНЗ / Н. В. Костогриз-Куликова, О. В. Чорнуцька // Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки». – Черкаси, – 2011. – Вип. 9. – Ч. 1. – С. 144-148.
11. Котов Є. О. Підготовка студентів вищих закладів освіти до самостійних занять фізичними вправами: Автореф. дис... канд. пед. наук: 24.00.02. / Є. О. Котов // Харк. держ. акад. фіз. культури. – Харків, 2003. – 23
12. Куртова Г.Ю. Дослідження способу життя та стану здоров'я студентів факультету фізичного виховання / Г. Ю. Куртова // Проблеми фізичного виховання і спорту № 4 – 2011. – С. 101–103.
13. Олексієнко Я.І. Актуальні проблеми фізичного виховання студентів внз та пошук шляхів їхнього вирішення / Я.І. Олексієнко, О.І. Гармаш . [Інтернет ресурс]. Режим доступу: http://asconf.com/rus/archive_view/68
Назва з екрану.

УДК 373.091.313:796

Гармаш В. В.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ

В даній статті висвітлена проблема застосування інтерактивних технологій в процесі навчання учнів фізичній культурі. Автором було визначено основні закономірності цього процесу, де головну роль відіграє застосування певного технологічного підходу, який передбачає точне інструментальне управління навчальним процесом і гарантоване досягнення поставлених навчальних цілей.

Ключові слова: інтерактивні технології, інтерактивні методи, методичний прийом, технологічний підхід, фізична культура.

Гармаш В. В. Интерактивные технологии в физическом воспитании учащихся. В данной статье освещена проблема применения интерактивных технологий в процессе обучения учащихся физической культуре. Автором были определены основные закономерности этого процесса, где главную роль играет применение определенного технологического подхода, который предполагает точное инструментальное управление учебным процессом и гарантированное достижение поставленных учебных целей.

Ключевые слова: интерактивные технологии, интерактивные методы, методический прием, технологический подход, физическая культура.

Garmash V. V. Interactive technologies in physical education students. In this article the problem of using interactive technologies in teaching physical education students. The author has identified the main mechanism of this process, where the main role is played by the use of particular technological approach, which requires precise control of instrumental learning process and guarantee the achievement of educational goals.

Key words: interactive technology, interactive methods, methodical approach, process approach, physical culture.

Постановка проблеми. Сучасний процес реформування системи навчально - виховного процесу в Україні на перший план виводить питання щодо удосконалення процесу навчання фізичній культурі учнів основної школи, що пов'язується з погіршенням стану здоров'я, рівня фізичної підготовки та зниженням інтересу школярів до занять фізичними вправами.

Зазначене вище свідчить про необхідність переосмислення теоретичних знань про методику навчання фізичній культурі, пошуку нових її парадигм на базі глибоких теоретико - методичних підґрунть (Т. Круцевич, О. Куц, Т. Ротерс, О. Тимошенко, Б. Шиян та інші) та методологічної бази дослідження (аксіологічний підхід, діяльнісний, системний).

Стаття виконана в руслі досліджуваної в Інституті фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка теми „Теорія і методика профільного навчання за спортивним напрямком у старшій школі в умовах безперервної освіти” (державний реєстраційний номер 0108U002431).

Сьогодні на передній план виходить необхідність конструювання змісту фізкультурної освіти учнів основної школи де домінуюче місце займає застосування певних інтерактивних технологій при виконанні вправ як на уроках фізичної культури, так і у фізкультурно - оздоровчих заходах в режимі дня, позакласних заняттях.

Аналізуючи науково – педагогічну літературу було визначено, що застосування інтерактивних технологій навчання, передбачає застосування певного технологічного підходу.

Технологічний підхід до навчання передбачає точне інструментальне управління навчальним процесом і гарантоване досягнення поставлених навчальних цілей. Він активно вивчався такими вченими В. П. Беспалько, М. Є. Вернадський, В. І. Боголюбова, В. В. Кларін, А. І. Є. С. Полат, А. Я. Савельєва, Г. К. Селевко, А. І. Умана та ін.

В свою чергу, технологічний підхід відкриває нові можливості для концептуального і проектувального освоєння різних областей і аспектів освітньої, педагогічної та соціальної дійсності, він дозволяє:

- З більшою визначеністю передбачати результати і керувати педагогічними процесами;
- Аналізувати і систематизувати на науковій основі наявний практичний досвід і його використання;
- Комплексно вирішувати освітні та соціально - виховні проблеми;
- Забезпечувати сприятливі умови для розвитку особистості;
- Зменшувати ефект впливу несприятливих обставин на людину;
- Оптимально використовувати наявні в розпорядженні ресурси;
- Вибирати найбільш ефективні і розробляти нові технології та моделі для вирішення виникаючих соціально - педагогічних проблем.

Формулювання мети та завдань роботи. Головна мета даного дослідження полягає в

визначенні ролі та обґрунтуванні сутності інтерактивних технологій навчання в фізичній культурі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні в Україні сучасна система освіти реформується та удосконалюється відповідно світовим тенденціями, відбувається подальший розвиток в освітній сфері:

- Формула «освіта на все життя» замінюється формулою «освіта через усе життя».
- Зміст освіти збагачується новими процесуальними вміннями, розвитком здібностей оперування інформацією.
- Методи навчання збагачуються творчим вирішенням проблем науки та ринкової практики з акцентом на індивідуалізацію освітніх програм.
- Інформаційно-телекомунікаційні засоби навчання і виховання охоплюють все більший освітній простір.
- Особистісно-орієнтована взаємодія вчителя з учнями стає найважливішою складовою педагогічного процесу.
- У вихованні взято орієнтир на загальнолюдські духовні цінності, становлення морального вигляду випускника.
- Відбувається подальша інтеграція освітніх чинників: школи, сім'ї, засобів масової комунікації, мікро і макросоціуму.
- Збільшується роль науки у створенні педагогічних технологій, адекватних рівню суспільного розвитку.
- У психолого - педагогічному плані основні тенденції вдосконалення освітніх технологій характеризуються переходом:
  - Від освіти як трансляції до освіти як діалогу з культурою;
  - Від вчення як функції запам'ятовування до навчання як процесу розумового розвитку, що дозволяє використовувати засвоєне;
  - Від чисто асоціативної, статичної моделі знань до динамічно структурованих систем розумових дій, до компетентнісних характеристик особистості;
  - Від орієнтації на усередненого учня до диференційованих, профільних і індивідуалізованих програм навчання;
  - Від зовнішньої мотивації навчання до внутрішніх мотивів самовдосконалення [1, 2, 7, 8];

Нині важливу роль у розвитку пізнавальних інтересів учнів відіграють інтерактивні технології навчання та інтерактивний урок.

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, що має за мету створення комфортних умов навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів; учитель і учень є рівноправними суб'єктами навчання. Сутність інтерактивного навчання полягає в активному залученні всіх учнів до процесу пізнання [3, 4, 5, 6, 9].

Інтерактивне навчання має на меті:

- створення умов для залучення всіх учнів класу до процесу пізнання;
- формування в учнів як предметних, так і загальнонавчальних умінь та навичок;
- надання можливості кожному учню аналізувати, розуміти та висловлювати свої думки щодо конкретних ситуацій ;
- виховання життєвих цінностей учнів;
- створення атмосфери співпраці, взаємодії;
- розвиток комунікативних якостей і здібностей;
- створення комфортних умов навчання, які б викликали у кожного учня відчуття своєї успішності, інтелектуальної спроможності, захищеності, неповторності, значущості.

Інтерактивне навчання передбачає:

- моделювання певних життєвих ситуацій;
- вирішення необхідних творчих завдань;

- використання розминок (енергізаторів);
- використання рольових ігор;
- спільне розв'язання проблем тощо.

Для кожного конкретного учня:

- усвідомлення залучення до спільної праці;
- розвиток особистісної рефлексії;
- становлення активної, суб'єктивної позиції у навчальній (чи іншій діяльності).

Для навчальної мікрогрупи:

- розвиток навичок спілкування і взаємодії у малій групі;
- формування ціннісно-орієнтаційної єдності групи;
- заохочення до гнучкої зміни соціальних ролей залежно від ситуації;
- прийняття морально - етичних норм і правил спільної діяльності.

Для учнівського класу:

- формування класного колективу як групової спільноти;
- підвищення пізнавальної активності учнів класу;
- розвиток навичок аналізу і самоаналізу в процесі групової рефлексії.

Важливою складовою в процесі реалізації сучасних інтерактивних технологій навчання являється застосування певних інтерактивних методів. Разом з тим, потрібно розуміти, що використання інтерактивних методів не є головною метою. Це лише засіб, який сприяє створенню на уроці атмосфери співпраці, взаєморозуміння.

Насамперед О. Савченко наголошує, що не варто шукати універсальні методи, ефективні для будь - яких ситуацій уроку. Продовживши її думку можна підкреслити той факт, що жодний існуючий метод не може бути універсальним, оскільки має свої плюси і мінуси [10, 11].

Тому ефективність методу характеризується за такими основними критеріями:

- правильність добору методу (за принципом: у потрібному місці — в потрібний час);
- дотриманням методики його проведення.

Для ефективного застосування інтерактивних методів, з метою охоплення всього необхідного обсягу матеріалу і глибокого його засвоєння, вчитель має ретельно планувати свою роботу:

- використовувати методи, що відповідають віковим особливостям учнів і їхньому досвіду роботи з інтерактивними методами;
- добирати для заняття таку інтерактивну вправу, яка давала б учням можливість надійного засвоєння теми;
- на одному занятті використовувати один - два (максимум) інтерактивних методи;

Важливим аспектом інтерактивного навчання є колективна робота учнів на уроці. Оскільки учень завжди має перебувати в активній позиції з точки зору її пізнавальної діяльності, найбільш ефективними в цьому випадку є колективні форми навчання. Одним з варіантів колективної форми навчання є робота в парах. В фізичному вихованні цей метод може бути підготовчим на початковому етапі формування у дітей навичок групової роботи, а також може використовуватися як самостійна технологія навчання.

Виконуючи завдання, учасники пари обмінюються думками, радяться, допомагають один одному, оскільки завдання, яке вони виконують, є для них спільним. Цінність методу полягає в тому, що робота в парі не дає змоги жодному із учасників ухилитися від виконання завдання (у спільній роботі немає «акторів» і «глядачів»), і тим самим спонукає їх до спільної та активної роботи.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Характеризуючи процес інтерактивного навчання в фізичній культурі було визначено основні його закономірності, такі як чітке оперування певним технологічним підходом, що відкриває нові можливості для концептуального і проектувального освоєння різних областей і аспектів освітньої системи; він дозволяє визначено передбачати результати і керувати педагогічними процесами; аналізувати і систематизувати на науковій основі наявний практичний досвід і його використання; комплексно вирішувати освітні та соціально - виховні проблеми; забезпечувати сприятливі умови для розвитку особистості; зменшувати ефект впливу несприятливих обставин на людину; оптимально використовувати наявні в розпорядженні

ресурси; вибирати найбільш ефективні та розробляти нові технології і моделі для вирішення виникаючих соціально - педагогічних проблем в процесі навчання.

Не менш важливим в процесі інтерактивного навчання є застосування певних інтерактивних технологій, головною метою яких реорганізація засвоєння знань і формування певних вмінь та навичок через сукупність організованих навчально-пізнавальних дій, що полягають у активній взаємодії учнів між собою та побудові міжособистісного спілкування з метою досягнення запланованого результату.

З вище сказаного можна зробити висновок про необхідність застосування інтерактивних технологій навчання в школі, що позитивно вплине на розвиток розумово придатної, фізично здорової та соціально спроможної особистості учня.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беспалько В. П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. М, 1995.
2. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения: опыт теоретического и экспериментального психологического исследования / В. Давыдов. - М.: Педагогика, 1986. - 240 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології.- К.: Академ. Видав., 2004.
4. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : метод. посіб. / авт.- уклад. О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : АПН, 2002. – 136 с.
5. Кларин М. В. Интерактивное обучение – инструмент освоения нового опыта // Педагогика, 2000. - №7. – С. 12-18.
6. Смирнов С. А. Технология как средство обучения второго поколения // Школьные технологии. 2001. №1.
7. Степаненкова Э. Я. Теория и методика физического воспитания и развития ребёнка. М.-Академия, 2001.
8. Столярів В. І., Биховська І.М., Лубишева Л.І. Концепція фізичної культури і фізкультурного виховання (інноваційний підхід) //Теор. і практ. фіз. культ., 1998, № 5, с. 11-15.
9. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах. - К.: Магістр-5,2007.-255 с.

УДК: 378.016:796.012.-056.24

Гасимова М.М.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ФІТНЕСУ ДЛЯ РОЗВИТКУ РУХОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ

У даній статті розкрито особливості використання методів фітнесу як засобів фізичного виховання для розвитку рухових здібностей у студентів спеціальної медичної групи

Ключові слова: *фітнес, рухові здібності, студенти спеціальної медичної групи.*

Гасимова М. Н. Использование методов фитнеса для развития двигательных способностей студентов специальной медицинской группы В данной статье раскрыты особенности использования методов фитнеса как средств физического воспитания для развития двигательных способностей у студентов специальной медицинской группы.

Ключевые слова: *фитнес, двигательные способности, студенты специальной медицинской группы.*

Hasymova M. M. Using the methods of fitness for the development of motor abilities of students of special medical group. In this paper, the features of the methods of fitness as a means of physical education for the development of motor abilities of students in special medical group.

Key words: *fitness, motor skills, students of special medical group.*

Актуальність проблеми. Аналіз досліджень. Фізична культура є важливим засобом у системі освіти та виховання учнівської молоді. Формування у них основ здорового способу життя, організації активного відпочинку, розвитку та відношення фізичних та духовних сил, реабілітації та корекції здоров'я, розвитку позитивних моральних і вольових якостей.

Здоров'я є якісною характеристикою особистості та суспільства, яка поєднує соціальний,